

Ties Ten Bosch
To Leave the Trace

- Maria Tanbourgi

Witte rechthoekige vlakken op vergeelde muren waar eerder fotolijsten hingen of een verschoven boekenkast die indrukken achterlaat in het tapijt: het zijn sporen van het dagelijkse leven, die meestal ongezien blijven. Eenmaal opgemerkt wijzen ze echter op de afwezigheid en de vergankelijkheid van de dingen. Voor de tentoonstelling To leave the trace gaat Ties Ten Bosch in op dat wat verborgen en vergeten is en creëert hij werken die zich richten op het geheugen en het verstrijken van de tijd. Zo peilt bijvoorbeeld het werk Some other memory tijdgebonden elementen, zoals aan- en afwezigheid. Drie rollen tapijt van verschillende breedte zijn naast elkaar gedeeltelijk uitgerold in de ruimte. Eén is zwart, één grijs en één wit. Op het tapijt staan kleine grijze keramische kubussen die, van een afstand bekeken, een eigen onafhankelijke dynamiek krijgen, alsof ze midden in hun beweging zijn gestopt. Als we dichterbij komen is te zien dat de kubussen een enigszins versleten uiterlijk lijken te hebben. Ook zien we diverse afdrukken in de vloerbedekking. Het ligt voor de hand om de afdrukken met sporen van de keramische kubussen te associëren. Hierdoor ontstaat ruimte tot interpretatie van wat hier gebeurd is en worden de afdrukken een zichtbare getuigen van tijd. In dit verhalende moment toont zich het sublieme van dit werk.

Op het tapijt staan meer dan twintig keramische objecten, bijna allemaal kubussen. Een is er echter anders. Het herinnert aan een alledaags gebruiksobject, alhoewel het zich door de grijze kleur niet helemaal laat definiëren. Het lijkt aan de toeschouwer om over het formeel bekende na te denken en het onbekende zelf aan te vullen. Dit keramiek object gedraagt zich als de aanduiding van iets wat we kennen, maar is er toch geen exacte kopie van. Daardoor krijgt de toeschouwer een herinnering aan een object dat er in oorsprong nooit was.

Verderop in de tentoonstellingsruimte zijn meerdere van dit soort objecten te vinden, gemaakt door Ties Ten Bosch en gepresenteerd met stukken tapijt op sokkels. Zo zijn er een sigarettenpakje, een koffiebekertje en ook een colablikje te herkennen. Het zijn vooral dingen die onopgemerkte sporen van ons dagelijks leven symboliseren. Ze zijn opnieuw geformuleerd en in een nieuwe context geplaatst. Ook hier zijn de stukken tapijt weer bewerkt zodat er een veronderstelde indruk van het oorspronkelijke object zichtbaar is, alsof deze onlosmakelijk met het object verbonden is.

Vergelijkbare sporen van de mens zijn ook het hoofdbestanddeel van het werk In coffee we trust. Ties versnipperde papieren koffiebekers die hij op straat in Berlijn aan trof en maakte daaruit meer dan menshoge, handgeschepte papieren vellen. Daarbij werden ook allerlei elementen verwerkt die zich op het moment van vinden in de papieren bekertjes bevonden, zoals bijvoorbeeld sigarettenpeuken en bladeren. Bovendien zien we ook veel plastic terug, aangezien papieren koffiebekers niet alleen van papier, maar ook van plastic zijn gemaakt. Al deze elementen zijn duidelijk terug te zien in het nieuw geschepte papier en zijn zo deel van het kunstwerk geworden.

De vellen papier bevinden zich nog op de zeven waarmee ze geschept zijn, waarbij de indruk ontstaat dat het geheel zojuist is gemaakt en daar neergezet om te drogen. Hierdoor wordt een verhalende lichtheid gecreëerd. Het proces kan elk moment verder gaan. Door het recht op zetten van de objecten wordt de onregelmatigheid van het grove papier goed zichtbaar, waardoor de indruk van een landschap ontstaat. Ties Ten Bosch onderstreept daarmee de schoonheid van het alledaagse.

Squeezing out a party spreekt eigenlijk bijna voor zich: drie metalen blikken zijn met een spanband samenknepen en worden door een performatieve handeling door de kunstenaar tot ontploffen gebracht. Wanneer de blikken open knallen, schiet confetti omhoog als een fontein en verspreidt zich door de ruimte. Daar waar het aantrekken van de spanband een langere tijd neemt is de climax slechts een kort moment. Het is voorbij voor je het weet. De confetti verwordt tot een spoor van de actie waarbij de blikken werden samengeknepen en geeft ons herinnering aan dat wat er is gebeurd. Het werk creëert een speelse, ontspannen sfeer die de vergankelijkheid van een moment vangt.

Ties Ten Bosch legt de nadruk op de sporen van het dagelijks leven. De dingen die we over het hoofd lijken te zien worden weer interessant en spreken ons collectief geheugen aan. Hij moedigt de toeschouwer aan om alles wat vertrouwd is te bevragen. Wat betekent het nou eigenlijk, to leave the trace? Het geeft ons twee opties: een spoor achter laten of het spoor verlaten. Het eerste verwijst naar iets dat heeft bestaan, het tweede naar onbekende wegen en het nieuwe - of naar het oordeel van Walter Benjamin "een spoor brengt dichterbij, wat ver weg is".